I. ISTE‘MOL BOZORI

2024- yil 1-oktabr holatiga chakana savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni 5 731 tani tashkil etib, shundan, faoliyat ko‘rsatayotgan yirik korxonalar soni 6 tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni 5 725 tani tashkil qildi.

2024- yil yanvar- sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 9 864,0 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2023-yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan 9,2 foizga o‘sdi.

2024- yil yanvar- sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi shahar va tumanlar bo‘yicha *

	Jami		*Aholi jon boshiga (ming so‘m)*
	mlrd. so‘m	*o‘sish sur‘ati, % da*	
Jami	**9 864,0**	**109,2**	**9 111,4**
Navoiy sh.	3 116,4	112,4	19 095,7
Zarafshon sh.	966,8	110,3	10 838,7
G‘ozg‘on sh.	8,9	103,4	953,4
Karmana t.	1 258,8	105,9	8 998,1
Konimex t.	303,6	108,6	8 138,1
Qiziltepa t.	1 072,4	106,5	6 583,3
Navbahor t.	552,8	105,6	4 546,0
Nurota t.	489,4	110,7	5 438,2
Tomdi t.	80,5	106,8	5 227,8
Uchquduq t.	452,2	106,7	11 476,9
Xatirchi t.	1 203,5	108,4	5 613,1

**) 2024- yil ma’lumotlari yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda shakllantirilgan*

2024- yil yanvar- sentabr oylarida chakana savdo aylanmasi tarkibi

	mlrd. so‘m	*o‘sish sur‘ati, % da*	*jamiga nisbatan ulushi, % da*
Chakana savdo tovar aylanmasi	**9 864,0**	**109,2**	**100,0**
shu jumladan:			
savdo korxonalari	3 408,1	109,2	34,6
Yakka tartibdagi tadbirkorlik	5 745,0	108,0	58,2
uyushmagan sektor (tashkil etilmagan savdo faoliyati)	710,9	118,9	7,2

Savdo korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi 2024- yil yanvar-sentabr oylarida 3 408,1 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2023-yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan 9,2 foizga ko‘paydi.

Yakka tartibdagi tadbirkorlikning jami chakana savdo tovar aylanmasi hajmi 2024- yil yanvar-sentabr oylarida 5 7450,0 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2023-yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan 8,0 foizga ko‘paydi.

Chakana savdo tovar aylanmasi viloyat bo‘yicha aholi jon boshiga 9 111,4 ming so‘mni tashkil etdi.

2024- yil yanvar- sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi hajmida shahar va tumanlarning ulushi, % da

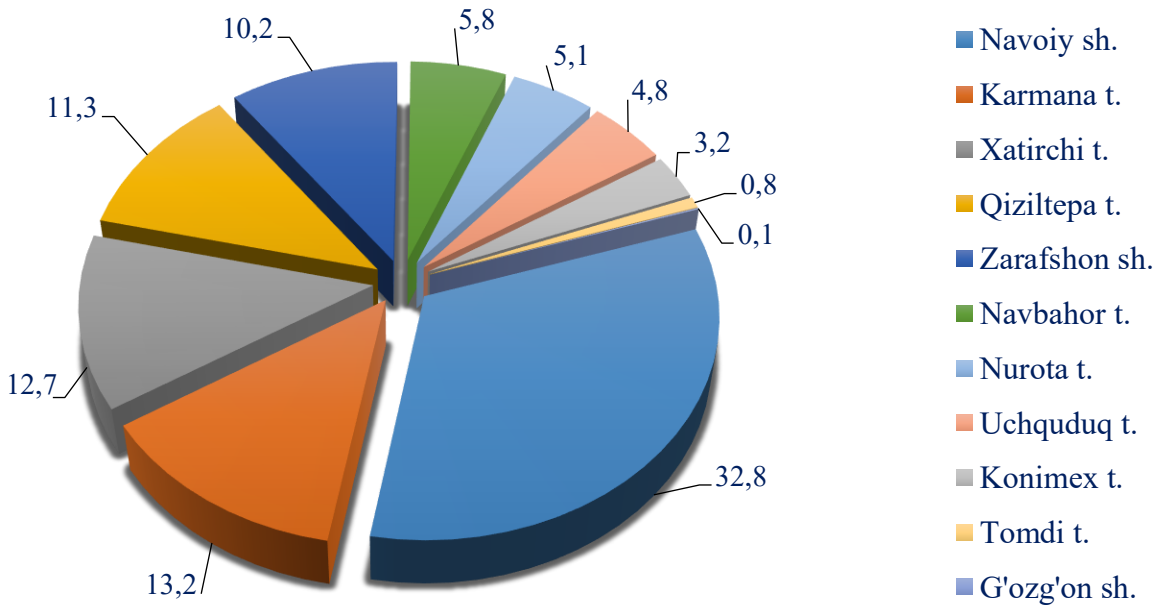

2024- yil yanvar- sentabr oylarida aholi jon boshiga chakana savdo tovar aylanmasi (ming so‘mda)

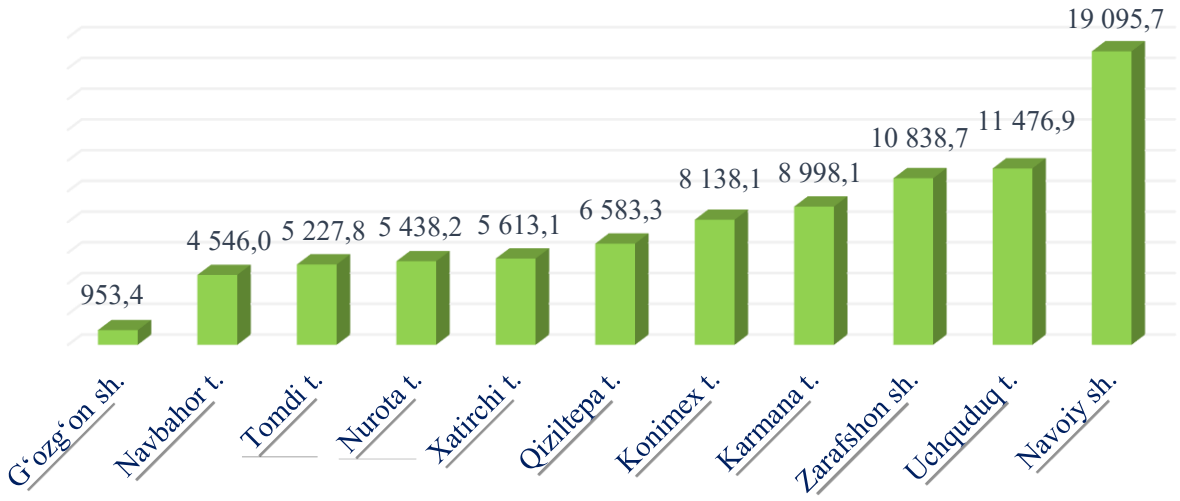

Viloyat chakana savdo tovar aylanmasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub‘ektlarining hajmi (mlrd. so‘m) *

	2024- yil yanvar-sentabr		*Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub‘ektlari*		
	Jami	*O‘sish sur‘ati, % da*	*Hajmi*	*Jamiga nisbatan ulushi, % da*	*Aholi jon boshiga ming so‘m*
Jami	**9 864,0**	**109,2**	**9 164,2**	**92,9**	**8 464,9**
Navoiy sh.	3 116,4	112,4	2 721,3	87,3	16 674,6
Zarafshon sh.	966,8	110,3	860,4	89,0	9 645,5
G‘ozg‘on sh.	8,9	103,4	8,7	97,7	931,2
Karmana t.	1 258,8	105,9	1 258,4	100,0	8 995,2
Konimex t.	303,6	108,6	291,6	96,1	7 816,7
Qiziltepa t.	1 072,4	106,5	1 055,4	98,4	6 479,0
Navbahor t.	552,8	105,6	499,6	90,4	4 108,4
Nurota t.	489,4	110,7	478,4	97,7	5 315,3
Tomdi t.	80,5	106,8	79,9	99,3	5 190,4
Uchquduq t.	452,2	106,7	450,7	99,7	11 438,2
Xatirchi t.	1 203,5	108,4	1 174,8	97,6	5 479,4

**) 2024- yil ma’lumotlari yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda shakllantirilgan*

Viloyat chakana savdo tovar aylanmasining tarkibi
(mlrd. so‘m) *

	Jami	*shundan*			
		Yirik korxonalar	*Jamiga nisbatan ulushi, % da*	*Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub‘ektlari*	*Jamiga nisbatan ulushi, % da*
Jami	**9 864,0**	**699,8**	**7,1**	**9 164,2**	**92,9**
Navoiy sh.	3 116,4	395,1	12,7	2 721,3	87,3
Zarafshon sh.	966,8	106,4	11,0	860,4	89,0
G‘ozg‘on sh.	8,9	0,2	2,3	8,7	97,7
Karmana t.	1 258,8	0,4	0,0	1 258,4	100,0
Konimex t.	303,6	12,0	3,9	291,6	96,1
Qiziltepa t.	1 072,4	17,0	1,6	1 055,4	98,4
Navbahor t.	552,8	53,2	9,6	499,6	90,4
Nurota t.	489,4	11,1	2,3	478,4	97,7
Tomdi t.	80,5	0,6	0,7	79,9	99,3
Uchquduq t.	452,2	1,5	0,3	450,7	99,7
Xatirchi t.	1 203,5	28,7	2,4	1 174,8	97,6

**2024- yil ma’lumotlari yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda shakllantirilgan*

Chakana savdo tovar aylanmasining ulushi ,
2024 yil yanvar-sentabr *(foizda)*

Chakana savdo tovat aylanmasi *
Hajmi, mlrd. so'm

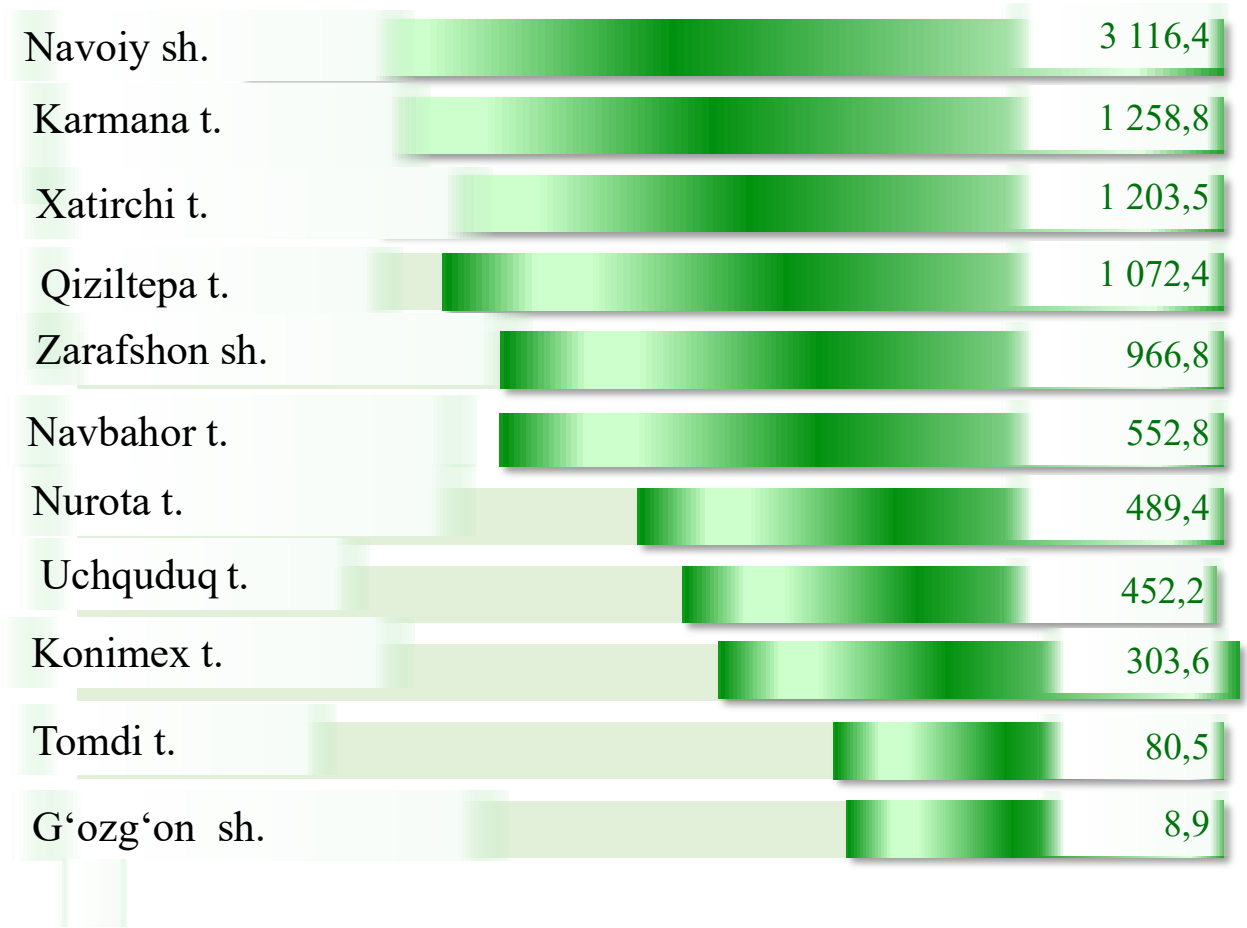

Viloyat chakana savdo tovar aylanmasida yirik korxonalar, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub‘ektlarining ulushi, % da

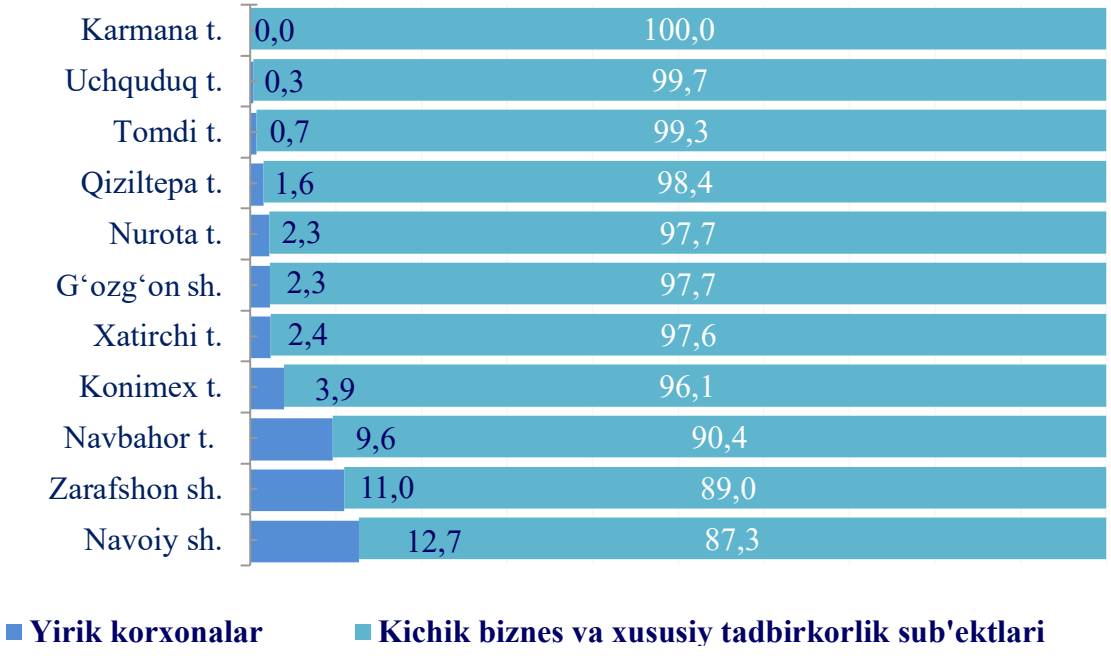

Aholi jon boshiga chakana savdo tovar aylanmasida kichik biznesning hajmi (ming so‘m)

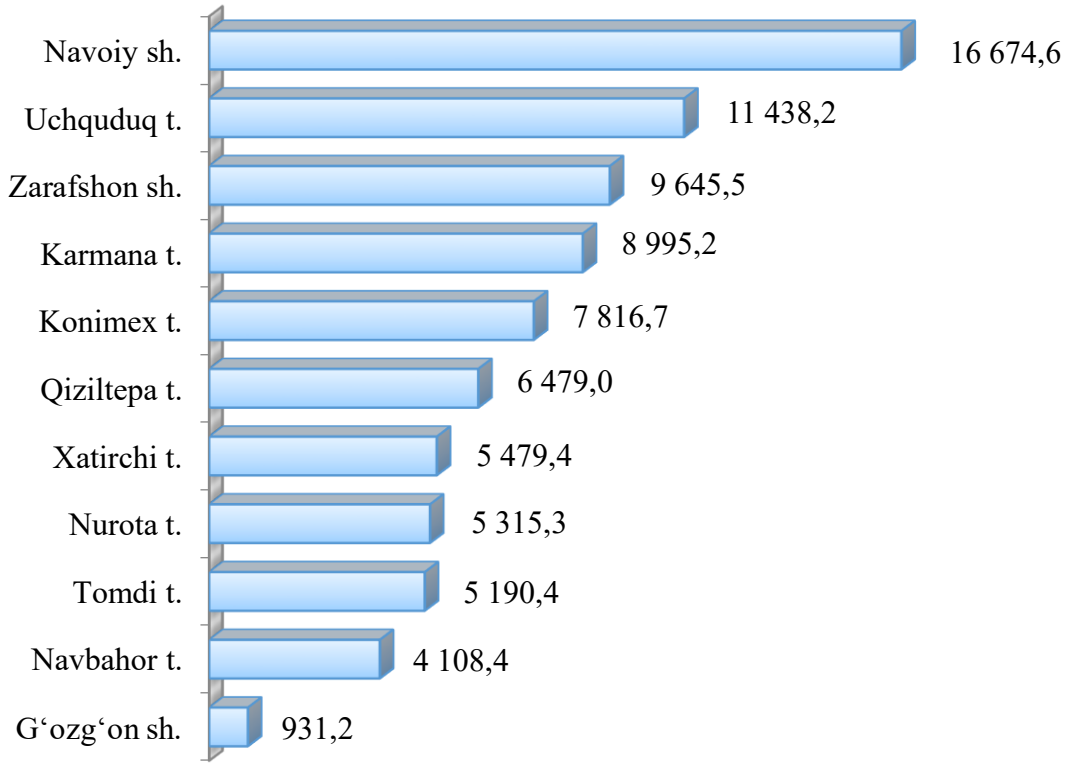

Jumladan, 2024- yilning yanvar-sentabr oylari mobaynida umumiy ovqatlanish tashkilotlarining savdo aylanmasi 3 523,2 mlrd. so‘mga yetdi, 2023- yilning yanvar- sentabriga nisbatan 112,2 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida umumiy ovqatlanish tashkilotlari savdo aylanmasi hajmi *(mlrd. so‘m)* *

	Jami	*O‘sish sur‘ati, % da*	*shundan,*		
			Yirik korxonalar	*O‘sish sur‘ati, % da*	*Jamiga nisbatan ulushi, % da*
Jami	**3 523,2**	**112,2**	**524,7**	**93,0**	**14,9**
Navoiy sh.	144,5	108,5	1,7	33,2	1,2
Zarafshon sh.	69,6	124,3	20,8	157,8	29,8
G‘ozg‘on sh.	0,2	106,4	-		-
Karmana t.	58,7	108,0	-	-	-
Konimex t.	6,4	115,6	-		-
Qiziltepa t.	22,4	89,4	0,3	5,9	1,5
Navbahor t.	50,3	98,4	23,3	85,2	46,3
Nurota t.	6,9	107,0	-	-	-
Tomdi t.	1,7	108,3	-	-	-
Uchquduq t.	23,2	113,1	-	-	-
Xatirchi t.	30,4	112,7	-	-	-

**) 2024- yil ma’lumotlari yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda shakllantirilgan*

Viloyatda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik umumiy ovqatlanish korxonalari tomonidan amalga oshirilgan savdo aylanmasi hajmi, (mlrd. so‘m) *

	Jami	*O‘sish sur‘ati, % da*	*shundan,*		
			Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub‘ektlari	*O‘sish sur‘ati, % da*	*Jamiga nisbatan ulushi, % da*
Jami	**3 523,2**	**112,2**	**2 998,5**	**116,4**	**85,1**
Navoiy sh.	144,5	108,5	142,9	111,5	98,8
Zarafshon sh.	69,6	124,3	48,9	114,0	70,2
G‘ozg‘on sh.	0,2	106,4	0,2	106,4	100,0
Karmana t.	58,7	108,0	58,7	108,0	100,0
Konimex t.	6,4	115,6	6,4	115,6	100,0
Qiziltepa t.	22,4	89,4	22,1	114,2	98,5
Navbahor t.	50,3	98,4	27,0	113,6	53,7
Nurota t.	6,9	107,0	6,9	107,0	100,0
Tomdi t.	1,7	108,3	1,7	108,3	100,0
Uchquduq t.	23,2	113,1	23,2	113,1	100,0
Xatirchi t.	30,4	112,7	30,4	112,7	100,0

**) 2024- yil ma’lumotlari yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda shakllantirilgan*

Navoiy viloyati hududlari kesimida ulgurji savdo tovar aylanmasi hajmi, (mlrd. so‘m)

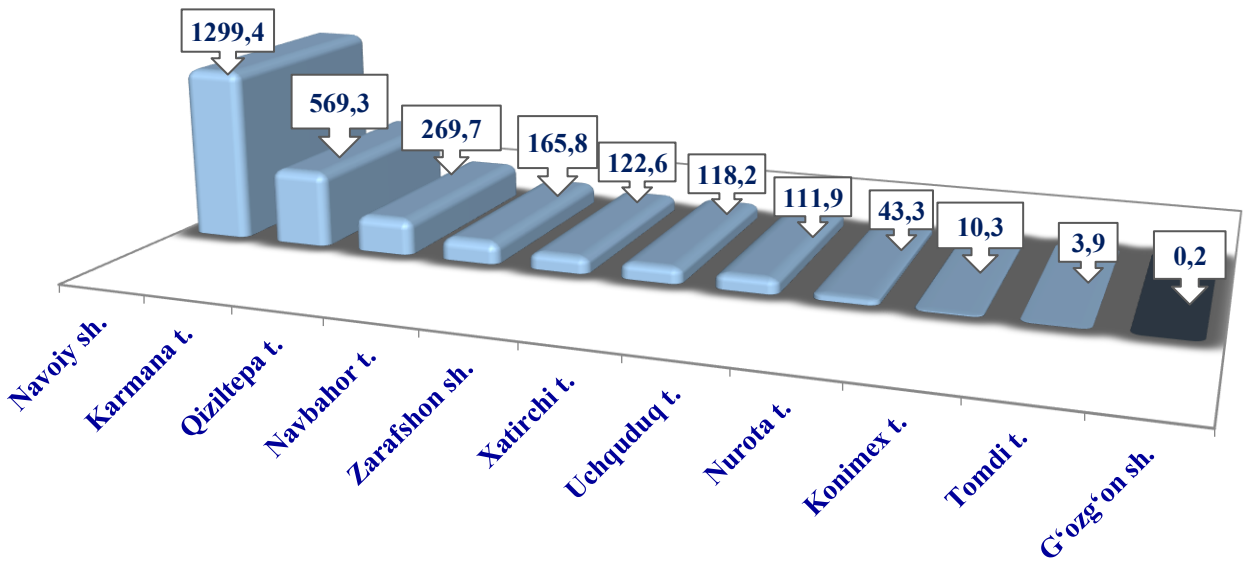

Viloyatda yirik korxonalar tomonidan amalga oshirilgan Ulgurji savdo tovar aylanmasi xajmi, (mlrd. so‘m) *

	Jami	*O‘sish sur‘ati, % da*	*Jamidan*		
			Yirik korxonalar	*O‘sish sur‘ati, % da*	*Jamiga nisbatan ulushi, % da*
Jami	**3 041,6**	**108,2**	**562,7**	**105,3**	**18,5**
Navoiy sh.	1 299,4	113,0	373,6	126,8	28,8
Zarafshon sh.	122,6	111,3	-	-	-
G‘ozg‘on sh.	0,2	103,5	-	-	-
Karmana t.	569,3	101,2	-	-	-
Konimex t.	10,3	112,5	1,5	92,7	14,5
Qiziltepa t.	269,7	126,2	36,3		13,5
Navbahor t.	165,8	74,7	90,8	58,9	54,7
Nurota t.	43,3	113,5	0,10	1,5	
Tomdi t.	3,9	113,2	0,0	-	-
Uchquduq t.	111,9	114,4	0,0	-	-
Xatirchi t.	118,2	110,9	0,0	-	-

**) 2024- yil ma’lumotlari yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda shakllantirilgan*

Jumladan, 2024- yilning yanvar-sentabr oylari mobaynida jami ulgurji savdo tovar aylanmasi 3 041,6 mlrd. so‘mni 2023-yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan 108,2 foizni shundan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub‘ektlari tomonidan 2 479,0 mlrd. so‘mni 2023-yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan 108,9 foizni tashkil etdi.

Shuningdek, ulgurji savdo tovar aylanmasining 2023-yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan olganda eng yuqori o‘sish suratlari shahar va tumanlar bo‘yicha Qiziltepa tumanida 126,2 foiz, Uchquduq tumanida 114,4 foiz, Nurota tumanida 113,5 foiz va Tomdi tumanida 113,2 foizni tashkil etdi.

Viloyatda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub‘ektlari tomonidan amalga oshirilgan ulgurji savdo tovar aylanmasi, (mlrd. so‘m) *

	Jami	*O‘sish sur‘ati, % da*	*shundan,*		
			Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub‘ektlari	*O‘sish sur‘ati, % da*	*Jamiga nisbatan ulushi, % da*
Jami	**3 041,6**	**108,2**	**2 479,0**	**108,9**	**81,5**
Navoiy sh.	1 299,4	113,0	925,8	108,3	71,2
Zarafshon sh.	122,6	111,3	122,6	111,5	100,0
G‘ozg‘on sh.	0,2	103,5	0,2	103,5	100,0
Karmana t.	569,3	101,2	569,3	106,3	100,0
Konimex t.	10,3	112,5	8,8	116,7	85,5
Qiziltepa t.	269,7	126,2	233,4	109,2	86,5
Navbahor t.	165,8	74,7	75,0	110,9	45,3
Nurota t.	43,3	113,5	43,3	113,7	100,0
Tomdi t.	3,9	113,2	3,9	113,2	100,0
Uchquduq t.	111,9	114,4	111,9	114,4	100,0
Xatirchi t.	118,2	110,9	118,2	110,9	100,0

**) 2024- yil ma’lumotlari yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda shakllantirilgan*

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Chakana savdo – savdo sohasida yakuniy iste’mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko‘p bo‘lmagan miqdorlarda naqd pulga sotishni nazarda tutuvchi faoliyat, ya’ni tovarlarni foydalanish sohasidan shaxsiy yoki umumiy iste’mol sohasiga o‘tgan vaqtdagi harakatining yakuniy bosqichini ifodalaydi.

Chakana tovar aylanmasi – tovarlarni sotish tarmoqlaridan qat’i nazar, aholiga iste’mol tovarlarini naqd hisob-kitob asosida yoki plastik kartochkalari, kredit kartochkalari, banklarning hisob cheklari orqali (bu ham naqd hisob-kitob asosida sotish kabi hisobga olinadi) sotilgan qiymati.

Umumiy ovqatlanish – yuridik shaxslar tomonidan pazandachilik mahsulotlarini tayyorlashga, sotishga va iste’molini tashkil qilishga ixtisoslashtirilgan faoliyatni amalga oshirish.

Umumovqatlanish aylanmasi – joyida aholiga iste’mol uchun, shuningdek, turli kontingentdagi aholini ovqatlanishini tashkil qilish uchun tashkilot va yakka tadbirkorlarga o‘zi ishlab chiqargan kulinariya mahsulotlarini (taom, kulinariya mahsulotlari va yarimfabrikatlar), shuningdek, kulinariya ishlovisiz sotib olingan tovarlarni (unli, qandolatli va non mahsulotlari) sotishdan tushgan tushumni ifodalaydi.

Tovar zaxiralari – chakana savdo korxonalari balansida turgan va kelgusida sotish uchun mo‘ljallangan tovarlar qoldig‘i.

Tovar aylanmasining tovar tuzilmasi – umumiy savdoda nisbiy ko‘rsatkich – jamiga nisbatan foiz hisobidagi solishtirma og‘irlik (ulush) yordamida aks etadigan, umumiy tovar aylanmasi hajmidagi alohida tovar va tovar guruhlari o‘rtasidagi nisbat, ya’ni tovar aylanmasi tarkibi.

Ulgurji savdo – tijorat maqsadlarida yoki o‘zining ishlab chiqarish-xo‘jalik ehtiyojlariga foydalanish uchun, xarid qilingan tovarlarni naqd pulsiz hisob-kitoblar shakli bo‘yicha sotish.

Iste’mol tovarlari – yakuniy iste’molga (oilaviy yoki shaxsiy) qaratilgan, bevosita inson ehtiyojini qondiradigan tovarlar va xizmatlar.

Texnik-ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlar – ishlab chiqarish iste’moli uchun mo‘ljallangan mahsulot: xomashyo, materiallar, yoqilg‘i, butlovchi instrumentlar, mashinalar, ehtiyot qismlar, yarimfabrikatlar va boshqalarni o‘z ichiga oladi.